

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Trusty Step

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Rengøring.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

O.H. Rørteknik

Svanevej 9-11 Tlf.: +45 59 56 42 78

DK-4400 Kalundborg

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): ohr@ohr.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Ætsende væske.

EU (67/548 eller 1999/45): C;R34

CLP (1272/2008): Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1b;H314

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Ammoniumhydrogenfluorid

H290: Kan ætse metaller.

H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P280: Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P303+P361+P353+P310: VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P305+P351+P338: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P501: Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

Fare

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:** Væske indeholdende tensider og uorganisk syre.

% w/w	Stofnavn	CAS-nr.	EF-nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering
3-5	Phosphorsyre	7664-38-2	231-633-2	015-011-01-6	-	EU: C;R34 CLP: Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314
1-5	Alkohol, ethoxy- leret, phosphatester	51811-79-1	Polymer	-	-	EU: C;R34 CLP: Skin Corr. 1C;H314
1-5	Natriumalkyl- benzensulfonat	25155-30-0	270-115-0	-	-	EU: Xn;R22 Xi;R36/37/38 CLP: Acute Tox. 4;H302 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H335 Skin Irrit. 2;H315
1-3	Ammonium- hydrogenfluorid	1341-49-7	215-676-4	009-009-00-7	-	EU: T;R25 C;R34 CLP: Acute Tox. 3; H301 Skin Corr. 1B;H314

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge. **Svære tilfælde:** Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.
- Hud: Forurenede tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Skylning fortsættes indtil læge kan overtage behandlingen.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning.** Indtræffer opkastning holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Ætsning af luftveje, halssmerter, hoste og risiko for vand i lungerne (lungeødem), der kan medføre åndenød, som kan opstå flere timer efter påvirkningen. Ætsning af hud og øjne med rødme, sår, smerter, synsforstyrrelser og hævelse.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed eller ubehag: Tilkalds straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Alle traditionelle, såsom vand, pulver, skum eller kulsyre

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært carbonoxider samt ætsende hydrogenfluorid og ammoniak.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug BLØD VANDSTRÅLE for at køle beholdere! Fjern beholdere om muligt. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder koncentrat tørres op med klud eller skylles bort med vand. Større mængder tørres op med klud og samles i plastspand med tætsluttende låg. Efterskyl med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

UNDGÅ AL KONTAKT, også under fortyndingsarbejdet! Skift straks forurenede tøj. Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til vand og øjenskylleflaske.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares forsvarligt, i veltillukket beholder på køligt og velventileret sted.

Under lås, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At. grænseværdi: 1 mg/m³ E (Phosphorsyre)
2,5 mg/m³ E (Fluorider, beregnet som F) E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske med gasfilter type B/P2 (gråt/hvidt). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug ætsfast tøj og fodtøj. Brug beskyttelseshandsker af neopren eller nitril (> 0,3 mm). Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af alle indholdsstoffer, så det anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN 166).

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Ravfarvet væske
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH:	4 – 4,5 (1% opløsning)
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	~ 0
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	~ 100
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	> 93
Fordampningshastighed:	0,36 (vand)
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant for væske
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ikke bestemt
Damptryk (mbar, 25°C):	Ikke bestemt
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Relativ massefylde (g/ml):	1,043
Opløselighed:	Opløselig i vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mm ² /s):	Ikke bestemt
Eksplosive/oxiderende egenskaber:	Ikke bestemt

9.2. Andre oplysninger:

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå frost og kraftig opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler og syrer samt letmetaller.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider samt ætsende hydrogenfluorid og ammoniak.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-
Dermal	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 300-2000 mg/kg (Natriumalkylbenzensulfonat) LD ₅₀ (rotte) = 130 mg/kg (Ammoniumhydrogenfluorid)	Read-across OECD 401	CESIO IUCLID
Ætsning/irritation:	Alvorlig hud- og øjenirritation, kanin (Phosphorsyre) Ætsende (Alkohol, ethoxyleret, fosphatester) Ætsende (Ammoniumhydrogenfluorid)	OECD 404/405 Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID Ikke oplyst Ikke oplyst
Sensibilisering:	Ingen tilgængelige/anvendelige data	-	-
CMR:	Ingen mutagenicitet – negativt resultat (Ammoniumhydrogenfluorid)	Ames	IUCLID

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Virker ætsende på luftvejene med halssmerter, hoste og risiko for vand i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på, at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen.

Hud: Ætsende med rødme, sår og smerter. Virker desuden affedtende.

Øjne: Virker ætsende med rødme, smerter, synsforstyrrelser og hævelse.

Indtagelse: Virker ætsende på slimhinder i mund, hals og mavetarmkanalen med mavesmerter, kvalme, opkastning, diarré, maveblødning, blodtryksfald, åndedrætsbesvær, kramper, rastløshed og spyttflåd.

Kroniske

virkninger: Ved hyppig kontakt med huden kan kontaktallergi udvikles.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Fisk, 96 h) = 421,4 mg/l (Ammoniumhydrogenfluorid)	Ikke oplyst	IUCLID
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia, 96 h) = 299 mg/l (Ammoniumhydrogenfluorid) NOEC (Daphnia, 96 h) = 0,79 mg/l (Ammoniumhydrogenfluorid)	Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID IUCLID
Alger	IC ₅₀ (Alge, 96 h) = 43-122 mg/l (Ammoniumhydrogenfluorid) NOEC(Alge, 14-21 dage) = 50-249 mg/l (Ammoniumhydrogenfluorid)	Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID IUCLID

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Ammoniumhydrogenfluorid og phosphorsyre dissocierer i vand.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Ammoniumhydrogenfluorid: Log K_{ow} < 0 - ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Ingen tilgængelige/anvendelige data.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

En vandig opløsning af ammoniumhydrogenfluorid reagerer surt, og udslip af større mængder kan ændre pH-værdien i vandmiljøet og forrykke balancen i økosystemerne.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:	EAK-kode:
H	20 01 29
H/Z	15 02 02 (Absorptionsmidler forurennet med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 1760

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ÆTSENDE VÆSKE, N.O.S. (Ammoniumhydrogenfluorid; phosphorsyre; Alkohol, ethoxyleret, phosphatester)

14.3. Transportfareklasse(r): 8

14.4. Emballagegruppe: III IMDG: F-A, S-B

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Anden mærkning, 648/2004/EF (vaske- og rengøringsmidler):

< 5% Amfotære overfladeaktive stoffer, nonioniske overfladeaktive stoffer

PR-nr.: Under anmeldelse

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

- R 22: Farlig ved indtagelse.
R 25: Giftig ved indtagelse.
R 34: Ætsningsfare.
R 36/37/38: Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
H290: Kan ætse metaller.
H301: Giftig ved indtagelse.
H302: Farlig ved indtagelse.
H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H315: Forårsager hudirritation.
H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

Forkortelser:

- At. = Arbejdstilsynet
CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet
CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)
DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)
EC₅₀ = Effect Concentration 50% (Effektkoncentration 50%)
LC₅₀ = Lethal Concentration 50% (Dødelig koncentration 50%)
LD₅₀ = Lethal Dosis 50 % (Dødelig dosis 50 %)
PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)
PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffekt-koncentration)
vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

- CESIO = Classification and Labelling of Surfactants for human health hazards according to the Dangerous Substances Directive
EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoksikologiske data)
IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International database med info om kemiske stoffer)
RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer).

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Ændringer siden forudgående version:

Ikke relevant.

Udarbejdet af: ALTox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 - Fax 38 34 77 99 / PW – kvalitetskontrol PH